

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 20/09062-11
Saksbehandlar Kåre Kristiansen

Utval	Møtedato
Fylkesutvalget	28.01.2025

Bygland kommune - fråsegn til høyring av forslag til kommuneplanen sin samfunnsdel 2025 - 2036

Fylkeskommunedirektøren sitt forslag til vedtak

1. Fylkesutvalet er positive til høyringsforslaget til kommuneplanen sin samfunnsdel for Bygland kommune.

Vedlegg

Kommuneplanen sin samfunnsdel 2025-2036 Høyringsforslag 121224

Saksprotokoll Vedtak om høyring av planforslag for kommuneplanen sin samfunnsdel

Samandrag

Fylkeskommunedirektøren er positiv til høyringsforslaget i kommuneplanen sin samfunnsdel for Bygland kommune. Bygland kommune har sendt ut eit forslag til revidert samfunnsdel i kommuneplanen for offentlig høyring.

Planen fokuserer på berekraftig utvikling, med hovudutfordringar som økonomisk handlingsrom, sosial ulikskap, og næringslivet sine utfordringar. Tre satsingsområde er definerte: eit attraktivt samfunn, variert næringsliv, og kvalitetsmessige kommunale tenester. Planen inkluderer også arealstrategiar for å støtte desse måla.

Fylkeskommunedirektøren roser Bygland for deira strategiske planlegging og meiner planen reflekterer Regionplan Agder 2030 godt med vekt på folkehelse, klima, og berekraftig verdiskaping.

Saksopplysningar

Bygland kommune har sendt forslag til revidert samfunnsdel i kommuneplanen på offentlig høyring med frist 31. januar.

Fylkeskommunen er regional planmyndigheit og høyringspart. Fylkesutvalet skal vurdere om forslaget er i tråd med Regionplan Agder 2030 og innspel frå fylkeskommunen til planprogrammet (FU-sak 80/24 frå 23. april 2024).

Planforslaget framhevar følgjande:

Eit framtidsbilde

- Som konkretiserer visjonen for eit miljømessig, sosialt og økonomisk berekraftig kommunesamfunn.

Tre hovudutfordringar:

- Kommunen sitt framtidige økonomiske handlingsrom er usikkert
- Den sosiale ulikskapen aukar
- Forvitra næringsliv og kompetansemangel

Tre satsingsområde med tilhøyrande mål:

- Eit attraktivt og robust samfunn
- Eit meir variert næringsliv
- Kvalitet i kommunale tenester tilpassa framtida

Planforslaget inneheld også eit avsnitt med arealstrategiar som viser korleis satsingsområda skal følgjast opp i arealforvaltninga i kommunen.

Prosess

Kommunen har i planarbeidet gjennomført to arbeidsverkstader med kommunestyret som har gjeve retning og hovudrammer for utforming av planforslaget. Bygland kommune har delteke i Agder fylkeskommune sitt pilotprosjekt for å styrke kommuneplanen sin samfunnsdel som politisk styringsverktøy.

Vurderingar

Fylkeskommunedirektøren skryter av Bygland kommune for deira innsats over fleire år med å styrke den strategiske kommuneplanlegginga. Den gjeldande samfunnsdelen vart

vedteken i 2020, og sidan då har kommunen jobba for å forankre planen som eit viktig styringsdokument både i administrasjonen og på politisk nivå. Med forslaget til ny samfunnsdel har det nye kommunestyret sjansen til å forme planen vidare.

Regionplan Agder 2030

Fylkeskommunedirektøren meiner at Bygland sitt planforslag på ein god måte reflekterer utfordringane og satsingsområda frå Regionplan Agder 2030, og framhevar det som er viktig for samfunnsutviklinga i Bygland.

Folkehelse og levekår

Planen tek opp relevante utfordringar og peikar ut retningar for å skape attraktive og robuste samfunn. Den viser blant anna at det skal satsast på fleire tilgjengelege bustader og leilegheter i sentruma med gode nærmiljø og offentleg infrastruktur, noko som er viktig med tanke på ein aukande andel eldre i kommunen. Dette er ein viktig innsats for eit meir aldersvennleg samfunn.

Ønsket om fleksibel bustadpolitikk og moglegheit for busetnad i heile kommunen kan vere positivt, så lenge utbyggingsbehov er avgrensa og det ikkje medfører større bustadfelt med lang avstand til dei etablerte sentra.

Planen framhevar også innsatsen for barn og unge for å redusere utanforskap og sosial ulikskap, og understrekar behovet for kontinuerleg samarbeid med frivillige organisasjonar, foreldre og nærmiljø. Det er samstundes positivt at ein adresserer utfordringar med mangel på arbeidskraft og kostnadsvekst i kommuneøkonomien, og blant anna vil sjå etter løysingar i meir interkommunalt samarbeid og effektivisering i drifta.

Klima og arealbruk

Regionplan Agder 2030 legg vekt på å bruke areala på ein måte som tek vare på naturen og reduserer klimagassutslepp. Planforslaget følgjer dette opp med strategiar som unngår bygging på myrområde og tek omsyn til auka risiko for skred, ras, flaum og annan klimapåverknad.

Planforslaget nemner ikkje spesifikt reduksjon av direkte klimagassutslepp, men fylkeskommunedirektøren oppfordrar kommunen til å vurdere å innføre eit klimabudsjett i løpet av valperioden. I den samanheng bør kommunen setje seg eigne klimamål, både internt og for samfunnet, som tek omsyn til kommunen sitt handlingsrom og typar utslepp i kommunen. Dette er også relevant med tanke på kommunen si deltaking i klimapartnernettverket på Agder.

Fylkeskommunedirektøren støttar ideen om at framtidig hyttebygging skal vere innanfor regulerte område. Ifølgje arealstrategien vil kommunen også vurdere etablering av - *enkeltstående lågstandard hytter [...] som ligg mindre enn ein kilometer frå tyngre tekniske inngrep.*

Lågstandard hytter kan representere ei meir berekraftig utvikling av hyttebygginga, og det er spennande at kommunen tek dette med i planforslaget. Når det gjeld plasseringa av desse, gjer fylkeskommunedirektøren merksam på at nye statlege retningslinjer for mobilitet og arealbruk spesifiserer i avsnitt 3.5 for fritidsbustader at mindre enkeltstående bygg tilpassa omgivnadene kan tillatast når plasseringa er basert på eksisterande bruk av eigedommen, i tilknytning til eksisterande bygg, og ikkje utløyser behov for ny infrastruktur.

Ved plassering av slike hytter må desse faktorane også vurderast i tillegg til kommunen sitt avstandskriterium. Ordinære nye hyttefelt, også med lågstandard hytter, bør skje som utviding eller fortetting i eksisterande fritidsbustadområde.

Fylkeskommunedirektøren meiner også at arealstrategiane gir gode retningslinjer for arealforvaltninga, inkludert ei framtidig revisjon av kommuneplanen sin arealdel.

Berekraftig verdiskaping

Fylkeskommunedirektøren er positiv til kommunen sitt satsingsområde for eit meir variert næringsliv. Kommunen ønskjer ei berekraftig bruk av naturressursar og å sjå næringsutviklinga som del av stadutviklinga. Dette er i tråd med omstillingsprosjektet Bygg Bygland som fylkeskommunen er involvert i (HNKM-sak 63/24 frå 21. november 2024).

Regionplan Agder 2030

Samfunnsdelen i kommuneplanen er eit viktig dokument der kommunen kan konkretisere si rolle i oppfølginga av Regionplan Agder 2030.

Barn og unges interesser

Med samfunnsdelen i kommuneplanen vedtar kommunen langsiktige mål for utviklinga av kommunesamfunnet. Planen inneheld fleire mål innanfor alle satsingsområde som har stor relevans for barn og unge.

Konklusjon

Planforslaget gir eit godt grunnlag for vidareutvikling av Bygland kommune som eit attraktivt, berekraftig og robust samfunn. Fylkeskommunedirektøren er positiv til den strategiske retninga i planforslaget og har berre nokre mindre atterhald til enkelte avsnitt i planen.

Kristiansand, 13.01.2025

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kenneth Andresen
fylkesdirektør Analyse og plan